

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(„PINCZÉREK LAPJA”)

A hazai szállodások, vendéglősök, kávéosok, pinceszerek és kávéházi-segédék érdekeit felkaroló szakközlöny.

„Az első magyar orsz. pinczamesterok és pinczomunkások egylete”, a „Budapesti kávéház segéd-egylet”, a „Szatmár-Németi pinczér-egylet”, a „Székesfehérvári pinczér-egylet”, a „Szombathelyi pinczér betegség-egylet”, a „Győri pinczér-egylet”, a „Róvkomáromi vendéglősök- és kávéosok ipartársulata”, az „Aradi pinczér-egylet”-nek, a „Szabadkai pinczér-egylet”-nek, az „Aradi vendéglősök- és kávéosok-egyesület”-nek, az „Újvidéki szállodások, vendéglősök- és kávéosok ipartársulatának”, a „Miskolci pinczér-egylet”-nek és a „Kassai vendéglősök-, kávéosok-, korszmárosok- és pinczerek-egylet”-nek

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 1-én és 15-én.

Előfizetési ár:

Egész évre 6.— Félévre 3.—
Háromnegyed év 4.50 Evnegyedre 1.50

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

IHÁSZ GYÖRGY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

IV. kerület, Zöldfa-utca 18. szám.

Kéziratok és előfizetések ide intézendők.

A szakiskola kérdéséhez.

Valódi öröm és nagy megnyugvás fogta el a keblemet, midőn e lap hasábjain, melynek tíz éve fennállása óta, mit dig az volt célja, hogy a vendéglősök ipartársulatának érdekei mellett közdeményező, zászlóvivő megjelenjen először a küzdőn kitértással a felvett kérdések megvalósításáért; öröm és nagy megnyugvás fogta el keblemet, mondom, midőn e lapok hasábjain a *Cassovius* életre való cikket olvastam, melyben nemcsak szakértelemmel, hanem az ügy iránti valódi lelkesedéssel szól a kérdéshez, s sorolja fel azon módokat, melyek a felállítani célba vett szakiskola felállítását megkönnyítik és annak fenntartását lehetővé teszik.

Már e cikk olvasása is meggyőzött engem arról, hogy *Cassovius* fején találta a szöveget, miért mindannyinknak, kik a vendéglős ipartársulat tagjai vagyunk, méltó elismerésünket vívta ki magának, de még inkább meggyőződhettem s tényleg meg is győződtem, *Cassovius* cikkelyének helyessége, valamint indítványának életre valóságáról az által, hogy a „Vendéglősök Lapja” derék szerkesztője is hozzá szólva a cikkelyhez, elismerőleg nyilatkozott *Cassovius* indítványához, és azt az ipartársulatnak érdekében oly melegen ajánlotta.

Ismételen elolvastam a szépen megírt két cikket, s hosszasan gondolkodtam, hogy szóljak-e én is e tárgyhoz,

de hossza gondolkozásomnak végre is az lett az eredménye, hogy azon eszmétől vezetve, miszerint minél több oldalról van egy tárgy megvilágítva, annál tisztább annak fénye, tol-

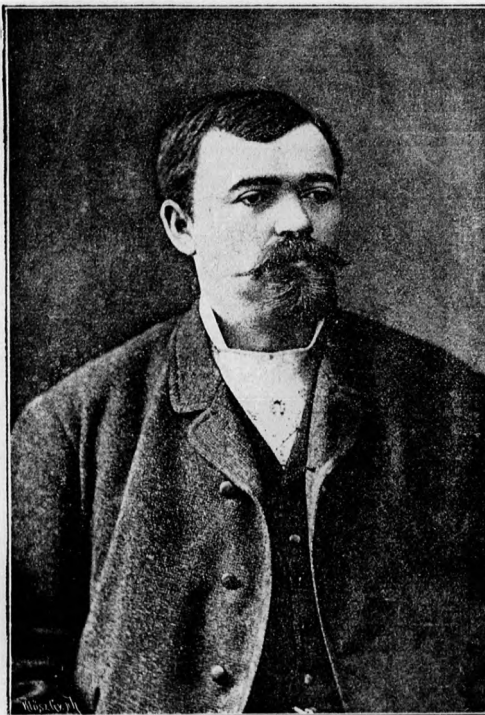
napi foglalkozása, de mégis a tölem kitelhető egyszerűséggel leírom.*)

Nem szándékom nekem cikkelyt írni, mert ahhoz sem nem értek, sem nem érzem magam eléggé irodalmilag kiképzettnek, hanem csupán nézeteimet fogom a tisztelt szerkesztő ur engedelmével a szövegben lévő tárgy felett elmondani.

Hogy *Cassovius* urnak elmondott indítványa helyes, azt e lap szerkesztője által írott cikkely is beismerte, s én örömmel ragadom meg az alkalmat, hogy ezért *Cassovius* urnak nem csupán a magam, hanem együtt gondolkodó elv- és tagtársaimnak is hálás köszönetét nyilvánítsam azzal, hogy mindazt, mit *Cassovius* ur mondott, szöszereint aláírom s magaménak vallom, s az eszme megtestesítéséért, csekély tehetségem szerint, fáradozni kötelességemnek fogom ismerni.

Elismerésem leplezetlen nyilvánítása után pár sorban hozzászólok a tárgyhoz, nem azért, mintha *Cassovius* ur cikkelyében bármit is kifogásolni akarnék, vagy tudnék, hanem csak azért, hogy egy pontozattal megtoldjam *Cassovius* ur és a szerkesztő cikkelyében hangsúlyozott indítványt pontozatokat.

Nézetem ugyanis az, hogy a szakiskola fenntartásának költségeire a rendelkezési tőke nagy mérvben szaporodnék az által is, ha a *Casso-*

Lukács Ferenc. (Szövege az 5. oldalon.)

lat vettem, hogy saját nézeteimet — bár nem oly virágos nyelven, mint az *Cassovius* ur cikkében olvasható, s nem is oly avatottan, mint azt e lap szerkesztője, a kinek a cikkelyek írása

*) Tulzerényiség van e sorokban, ön igen helyesen ír, s jövőben is szívesen fogjuk közölni sorait, ha azokkal felkeres. A szerkesztő.

vms ur által ajánlott módozatok mellett, még azt is felölelnék, hogy: kötelezettség minden közvetítő által elhelyezett borfiu, ételhordó és főpinczér bizonyos pár krajczárnyi díjat a szakiskola-fentartási alapra fizetni, és pedig: a borfiu 2—5, az ételhordó 5—10, a főpinczér 10—20 krt. üzletbe való belépésekor befizetni, s ugyan ez öszszégeket köteles legyen a főnök maga részéről is az alap javára mindannyiszor megfizetni, valahányszor egy-egy emlitelt vesz fel üzletébe a fentebb emlitettek közül; s hogy a befizetés pontos legyen, megállapítandó lenne, hogy a főnök a felfogadott egyén után járandó, ugy az ő magára eső díjat is azonnal az üzletbelépéskor fizesse le, az illetőtől annak fizetéséből vonván le később maga részére az érette tett pár krajczárnyi díjelöleget.

Csekélységnek látszik ugyan ez a módozat által begyülemző összeg, de ne feledjük, hogy a tenger is vízcepekből áll, a sok csekély összeg nagygá fogja kinőni magát, ha az a módozat az egész országban keresztül lesz vive s nekem az a reményem, hogy idővel nemcsak a szakiskola fentartásának alapitőkéje lesz megteremtve, hanem oly alapra is kinőheti magát, amely egykor nyugdíjalapjál szolgálhat az intézménynek, mert a példa vonz, s ha folyton gondozzuk a tőkét,

példának okulni fog az új nemzedék s megteremtí idővel azt a tőkét, melyre a czél elérésénél szükség leend.

Az eszme ki van mondva, rajtunk áll, hogy azt megvalósítsuk, első sorban az ipartársulat választmányának feladata, hogy az eszmét határozatává tegye, másodsorban minden egyes ipartársulati tagnak szent kötelessége ez.

A magyarnak sajátsága, hogy bármely eszmének, annak felkarolásakor, lelkesülni tud, de lelkesülése aztán, mint a szalmatűz, elhamvad; azt nem szabad megengednünk, tenni, hatni, alkotni kell, s ha ez meglesz, meglesz az alap is, melyre szükségünk van. Lépjén a sorompóba minden egyes ipartársulati tag, tegyen mindenki annyit, mennyit tehet; üssük a vasat, a mig meleg, s akkor biztos vagyok, hogy *Cassovius* ur indítványa rövid idő alatt testlé válik; mi hogy mielőbb beköszöntsön, egész lelkemből kívánom s óhajtom.)*

Vidovits István,
vendéglős.

*) Önnek szives levelében kifejezett óhaját többen nyilvánították már eléltünk, mi azt bizonyítja, hogy *Cassovius* ur czikkelye általános érdeklődést költött. *Cassovius* ur szerénységét ismerjük s ebből fejtjük meg, hogy ál-név alatt írt; de méltányoljuk szaktársainknak óhaját is, hogy tudni akarják ki ő; azon reményben tehát, hogy *Cassovius* ur meg fogja ezt nekünk bocsajítani, az őn és többek által feltett kérdések szerkesztői üzenetünkben választ találnak. A szerkesztő.

A „Vendéglősök Lapja” tárczája.

Az idealismusról.

Irta: Dr. Rupp Kornél,
premontrei r. kanonok, főgymn. tanár.

— Szerző szivességéből közöljük e felette érdekes czikk-sorozatot. —

Minő más kép azon költészeté, melyet irodalmunk arany kora termelt. Ott általános, nagybecsű eszmék, melyek az ember szivét nemes önértéket töltik el, a nemzetet nagy erényekre buzdítják, nagy tettekre képeztik, lemondásra, hogy a köztűgy győzzön; vértanukat szerezzenek, kiknek véréből, könyvéből a jövő boldogsága épül. Így az egyén nem néz túl önmagára és még ott is egyedül, saját jólétének imádója, hol az emberi jogokról prédikál. Itt nem mondanak le semmiről, boldogságot nem szenvedés árán akarnak, s ha a rend, erkölcs ellenkére van, lerombolnak a rendet, erkölcsöt. S ha nem sikerül? . . . Kész a világfájdalon, a kesergés, melynek semmi sem jó, semmi sem boldogító. Ott az erény, itt a kéj, az élvezet, az állatiásan lihegő ember . . . S ezt nevezik némelyek haladásnak! Nagyra vannak, — hogy Greguss zavaival éljünk — a kor műveltségével és vivmányával, ime ez az a polytechnikus barbárság. Manap nincs egyéb művészet, mint a különböző foku termelés, nincs egyéb szellem, mint az agyvelő párája, s az ember csakis csak jó közönyt nyel munkáló ósanagy eredménye. Ily világból a szelid muzsák, az emberiség nevelői, tovaszálltak, az elűzött hu-

manizmust a barbárság váltja fel s Darwin tana az erősebbek felülkerekedéséről elnyomja Krisztusét a testvérségről.“

De mi fog történni, ha e költészetnek irányelvi gyakorlatba jutnak? Az emberiség irány megváltozik s ha ez az óriási tömeg ez-redeket át a szellemiség felé iparkodik: ma megfordítják sokan az irányjelzőt vissza, vissza . . . az állatiásághoz.

Ez jellemzi a mi költészetünket. Azonban nem a mi költészetünk az egyedül, melynek ily irányra fölött kétségbe kell esnünk. A magyar költészet — leszámítva tisztán népies irányu termékeit — a külföld hatása alatt vesz és változtat irányt. A korszellem először a franciaíánál jelenik meg, s hozzánk is eljut ma már 10 év alatt, előbb 40—50 esztendő kellett hozzá, mig az egyes új áramlatok szele végleg fúva egész Nyugat Európán, hozzánk is eljutott.

A naturalisztikus irány mindenben jelentkezik. Catull Mendes, Guy Maupassant, Zola dominálnak ott és itt. Az idealismuskak híre sincs, csupa rideg anyag, érzékiesség mindenfél. Tárcairoink szellemes csevegésinek, Herczegh Ferenczöt kezdve egészen Bárony Istványig vagy Pékár Gyuláig, majdnem mindig az az alapeszméje, hogy „nincs jó aszszony”. Honnét merítik az írók ez alapeszmét, honnét veszik a bátorságot arra, hogy ezt tüzzel írassuk élére, ha a korszellem más volna? Ki ütökzik meg ma ezen a felfogáson senki?

Sőt csak az ilyenek bírnak ma érdeklődést kelteni. Ezek az írók sem tehetnek róla, ők is a korszellem befolyása alatt állanak, csak visszhangjai a közös általános gondolkodás-

Italméresi intézkedések.

Az italméresi engedélyekre vonatkozólag a pénzügyminiszter legközelebb kibocsajtott rendeletében három irányu intézkedést látunk; az elsőben elrendeli a miniszter, hogy italméresi engedély csak ott adathassék ki, a hol az illető vendéglővel, vagy étkező üzlettel is bír. Ez igen helyes intézkedés, s magánviseli jellegű annak, amit lapunk már egy alkalommal szellőztetett, annak t. i. hogy a roppant terhekkel mógrottak vendéglősök s keres-márosoknak mindenféle greiszler és boltos ne teremtsen versent az italok kímérésével, a miniszternek ez intézkedése lekötölezi iránta a vendéglősöket de sokkal jobban szeretjük volna, ha a miniszter e rendeletében nemcsak permissió, hanem egyenesen parancsolólag mondta volna ki, hogy csak és nem mint a rendelet szól lehetőleg olyanoknak adassék engedély a kik vendéglővel bírnak. Noda ez is jobb legalább némileg megrontja a méltánytalan s jogtalan versenyt. Határozottabb s parancsolóbban hangzik már a rendelet másik része, mely azt mondja, hogy semmiképpen engedő meg, hogy a vendéglősök mellőzésével, olyanok nyerjenek engedélyt, akik vendéglő üzlettel nem foglalkoztak eddig.

Ez egészen helyes, mert oly egyén aki a vendéglős ipart nem ismeri, nem lehet jogosulva arra, hogy a terhekkel túllasztott vendéglősöknek jogtalan versenyt teremtsen. A miniszteri rendelet e második részét örömmel üdvözöljük mindannyian.

Határozott álláspontot kell azonban foglalnak a miniszteri rendelet harmadik

módnak, melynek aberraitói egyebütt is felismerhetőek.

S mi annak az oka, hogy a korszellem ilyen? Sokan azt mondják, hogy a művelődés terjedésének szükségképeni kifolyása az, nem a századok szülük, hanem megterem magától, mint a fagyöngy, a fereg, mely pusztít és rombol, s hogy ilyen volt Nive, ilyen Babylon, ilyen Róma, s hogy az emberiség életében épűgy nincs új, mint a világtörténelemben, mert maga a világ örökös körforgás, hol ismétlődnek a lények, hol minden század hasonló nagy férfiakat szül, hol visszatérő utat tesz meg az izlés, meg a művészetek.

Mások a reakcióból magyarázzák. A puritán erkölcsökre egy század mulva bekövetkezik a visszhatás. Elvész az egyszerűség, helyét a fényűzés fogadja el, a komoly munkát felváltja a kényelem szeretet, s az embernek szivébe befészköldök a gyors meggazdagodás az és az élvezetek keresése. A mit a század genialitása produkált, mind arra szolgál, hogy az emberiség kényelmét emelje. A kényelem pedig elpuhítja a testet, a lélek porhüvelyt, mely írtozik a fáradságtól, a munka terhétől, s tetlenségre kárhoztatja a lelket is.

Az idealismus kivész a lélekből, nem ismerünk eszméket, a melyért lelkesedni tudnánk, s csak azt tartjuk jutalomnak, a mi vagyon, rangot, tekintélyt biztosít számunkra. Lelkesedés nélkül semmit sem vagyunk képesek tenni, lelkesedni azonban csak az tud, a kiben van idealismus.

Legyen azonban ez az idealismus okos, ne tévedjen szélsőségbe, mert mint minden té-

pontja ellen, melyben a minister elrendeli, hogy nem magyar állampolgárnak italmérségi engedély csak akkor adassék, ha azt a körülmények okvetlen szükségessé teszik; mert: nem magyar polgárnak, a ki a magyar polgárságot magának nem tartja becsületbeli kötelességének, a magyar állam nem nyújthatja azokat az előnyöket, nem adhatja neki azon jogokat, amelyet a magyar állambonpolgárokat illetik meg; nem fogadhatjuk ez intézkedést még azon hogy a tétellel sem, hogy csak ott adassék meg az engedély, ahol a körülmények okvetlen szükségessé teszik; mert ily körülmény elő nem fordulhat soha, nem lévén hazánkknak egyetlen egy városa, községe, faluja, sőt pusztája sem, ahol egy magyar polgár nem találkoznék az italmérségre, a magyar polgárt pedig nem magyar polgárért elmulasztani, a magyar állam magyar ministerének nem szabad, nem lehet; a ministeri rendelet ezen részét tehát eltörölnöknék tartjuk s hisszük a minister meg is fogja ezt szívelelni s rendeletének ez utolsó részét érvényen kívül fogja helyezni.

Az álprófeta.

Némái Antal dr. a magyar főváros kávé ipartársulatnak az elnöke, legközelebb jelét adta annak, hogy mennyire önző cél felé törekvészenek az ő ténykedései.

Némái ugyanis az illetékes hatóságnál kérvényt nyújtott be a vezetése alatt álló ipartársulat nevében az iránt, hogy az éjjeli záróra iránt hozott helyhatósági rendelet érvényen kívül helyeztessék s hogy a vendéglősökre s korcsmárosokra ne hasson ki e határozat, hanem csak a kávéosokra;

vedés, úgy ez is káros következményekkel jár. Ha felemelkedik is lelkünk a földről, ne vesztjük el a talajt lábaink alól, hanem a földön élve járjuk be az eget, s higyük rendületlenül, hogy nem vesztet el még az emberiségből a hit, a jellem, a becsületesség, a nemes törekvés, a lelkesedés, az idealismus, a mely tud, ha kell, teremteni, építeni, alkotni, de tud rombolni is.

A miket pedig én itt elmondtam, tndom, érzem, hogy mindez maga is csupa idealismus. (Vége.)

Mi a házasság?*)

Ha rátek nézek kedves ifjupár, s szemetekből a boldogságot látom sugárzani, úgy tetszik nekem, mintha tekintetekből az a meggyőződés szólna, hogy ti már a boldogság netovábbját elértétek. Boldogabbak nem is lehettek nem is kívántok ennél — mint a mit most éreztek, nagyobb boldogságot!

Eszembe jut a nagyköltő Goethe Fausztja, a ki szerződést kötött a Gonoszsággal üdvössége árán s vérvél pecsételte, hogy mikor oly boldogságot érez, melynél nagyobbat nem kíván, nem remél: azt mondassa a pillanat-

*) Szász Károly dunameléki ev. ref. püspök templomi beszéde Snehók Gyula és Andrássy Esztkire utóhölgy (lapunk szerkesztőjének sógornője) esküvőjén.

vagyis, hogy csak a kávéosok tarthassák egész éjjel át nyitva üzletüket.

Nem tudjuk, mit mond majd az illető hatóság az álprófétának e famozus kérelmére, de részünkről hirlapiról kötelességünknek tartjuk elmondani nézeteinket épp oly leplezetlenül, szemben ez önző mozgalommal, mint miként kimondtuk s kimondjuk azt szemben minden más oly mozgalommal, mely a közjó, a közérdek hátrányait egyesek, vagy egyes testületek önző czéljaira irányítják.

Általában tudva van az, hogy a vendéglősök s korcsmárosok sokkal kisebb százalékra dolgoznak, mint a kávéházlatuladonosok, mert a kávéosok egy 3 krba került kis kávé-t 13 krért, egy 2 krba került szesz italt 10—20 krért adnak el s ez által ezer %-ra dolgoznak, addig a vendéglősök és korcsmárosoknak meg kell előgödnök, ha sikerül üzletükben 2—2 1/2 % hasznot összehozni, már magában ez egyetlen körülmény eléggé igazolja, hogy a kávé ipartársulat híres elnökét önzés vezette a kérvény beadásánál, akkor amidőn a kisbével jövedelmű iparágólt akarja megvonatni az éjjeli üzlet szabadságot, hogy a különben is nagy jövedelmű üzletnek még nagyobb előnyt nyújtson.

Nem vehető tekintetbe az, hogy a vendéglősök és korcsmárosok konyhát tartanak, mert köztudomású dolog, hogy a konyha jövedelme soha sem mutat fel valami eredményt sőt ellenkezőleg a kimért által jövedelmével kell pótolni a konyha kiadásait a vendéglősöknek, a mi már magábanvéve is méltányossá teszi, hogy a záróra megszüntetése a vendéglősöket ne sújtja.

De eltekintve ettől, kérdjük az összes

fogyasztó közönséget, mondja meg az: nem-e a kávéosok azok, akik az italmérsésnél a — ami tulajdonképen némi jövedelmet adni a vendéglősöknek és korcsmárosoknak, — nem a kávéosok-e azok, akik a legveszedelmesebb versenyt teremtik meg a vendéglősök és korcsmárosok ellen?

A kávéosok ép oly szabadon mérik az italukat mint a vendéglősök; de azzal a különbséggel, hogy míg a vendéglősök szerénysége a 2—2 1/2 %-al megelégszik addig a kávéosok 50—100—1000 %-ra dolgoznak. Kérdjük már most: méltányos-e hogy az ily ipartársulat, önzőleg lépjen fel a kevesebb jövedelmű s nekik éppen versenyt nem teremő ipartársulat ellen: méltányos-e és jogos-e a kérvény, amit Némái — beadott?

Mi határozottan azt feleljük reá, hogy: — nem méltányos, nem jogos!

És ha magát az éjjeli üzlet nyitva tartását tekintjük is, nem fog-e első perczeze feltűnni az, hogy már rendőri ellenőrzés szempontjából is, inkább megfordítva kellene a határozatot hozni, mint amint azt a Némái-féle kérvény felállítja, ugy hogy éppen a kávéosok részére kellene határozott zárórát kimondani s a vendéglők és korcsmárnak adni meg az egész éjjelen át való nyitva tarthatási jogot.

Miért? Azon egyszerű okból, mert több kávé rendszerint csak a syrnek kedvéért tartja fenn üzletét s az éjjeli vendégek legnagyobb része, csak a sifid alakok kedvéért keresi fel az üzleteket, fecsérlő pénzét, s bátran kimondjuk, üzi nem éppen morális mulatságot, amíg a vendéglők és korcsmák ily csal-ötkekkel nem rendelkezvén, a rendőri ellenőrzés ezeknél sokkal könnyebb, a moralitás kevésbé, — talán éppen nincs sörte, s a vendégek

nak — állj meg! — Ti is ifju jegyesek, szeretnétek megállítani az időt, hogy e perc boldogságát minél tartósabban élvezhessétek, azt mintegy megörökíthessétek, mert ennél nagyobb már úgy sem érezhetétek.

Bármily természetesnek találom is, hogy ti e boldog perczben ily csalódásban éltek, s bármily különösnek tetszik is előtetek, hogy én ezt csalódnak tartom s csalódásokat eloszlatni igyekszem: engedjétek meg hogy azt megkisértem. Én is azt mondom a pillanatnak állj meg — s ha e vesztég pillanat alatt célozatot elérni s titeket az ellenkezőről meggyőznöm sikerül — abban is csak ti lesztek a nyertesek.

Ti e perczet azért tartjátok a legboldogabbnak s boldogságokat teljesnek es felülmulhatatlannak, mert ennél nagyobbát még nem éreztetek: a viszonzott szerelem boldogságát.

Szerelmetek a hegyi patakhoz hasonló, mely sziklák közt eredve, csevegő habokkal vidáman lejt virágok közt alá, bátran és vigan szökdel körülkőre, és boldognak érzi magát, hogy a föld rejtett mélyéből napvilágra törhetett, hogy hullámain az ég csillagai

tükröződnek s a nap és hold sugarai rezegnek. De a sziklában szökellő, virágokkal és a lombos árnyával játszódozó patakból majd hatalmas folyam lesz, mely mind mélyebben ássa medrét, hatalmas hullámain kincses hajókat emel, partjait termékenyíti s még iszapjával is áldást hint a vidékre melyen áthalad.

Ilyen az emberi élet is. Gyermekekjártékaiban, ifju ábrándjaiban elmerülve, azt hiszi, hogy a föld és ég minden gyönyöre, minden kincse már az övé. Kielégítve érzi magát s többre nem vágy. De ha kilép szűk köréből az életbe, ha mélyebben hatol annak belséjébe, mint ön által medrébe a folyó, — akkor megismeri, hogy az életnek szélesb láthatára s magasb czéljai vannak, melyekért érdemes küzdeni, áldozni, fáradni és szenvedni; s ha veritéke árán azokat megközelíthette, ha szíve vérén megvásárolhatta — érzi hogy nem élt hiába s küzdelmei és sikerei jobban kielégítik és boldogabbá teszik, mint gyermekjátékai s ifju ábrándjai tehették.

Ti most boldogok vagytok; egymás pillantásában a földi üdv legmagasabbát, sőt az égi üdv előizletét, egymás

csak étkezés s pár pohár ital elköltése végett térhetnek be, az éjjel nyitva lévő vendéglőkbe s kocsimákba.

Ez általánosságban elmondottak — tisztelet a kivételeknek — nem szól minden, — de legtöbb kávéra igen s ha ezt megfogja fontolni az illetékes hatóság, nincs kétségünk benne, hogy a *Némai*-féle önző kérévnyt visszafogja utasítani, hogy a kávéosok tisztelt előnöke érezze miszerint Magyarország szívövéne a magyar fő- és székvárosban, csak a tisztá erköles, nemzeti aspiráció s a *méltányosság jogosítja a polgárt valamit kérémezni*, nem pedig az inoralitász elmozdításá, a germanizmus terjesztése s legkevésbé pedig az önzés és méltánytalanság!!

Nem vendéglős.

A kávé, vendéglős, publikum. *)

Említettük már, hogy Budapest székes-főváros egyik közgyűlése a vendéglői záróra eltörlését határozta el, hogy e határozat ellen Némai, a kávéosok előnöke, fellebbezést nyújtott be.

Elmondjuk erről a dologról mi is a magunk nézetét.

Záróra megállapítása — ez a mi véleményünk — egyáltalán fölösleges. A közönség nem szorul arra, mert nem kiskoru gyermek, a ki felett gyámkodni kell, De még feltéve is, hogy csakugyan erre szükség van, vajjon a vendéglő-e az, melynek a csábításaitól óvni kell a közönséget, vagy a kávéház?

*) E cikykelt közléletünk egyik legkíválóbber embertől kapjuk s már csak a beküldő iránti tiszteltetlősi küzööljük; anélkül, hogy akár mellette, akár ellene egy szavunk lehetne. Szerk.

Ismételjük, mi a zárórát egyáltalán szükségességnek nem tartjuk, de az azután igazán csodálatos, hogy a záróra fentartása mellett egy kávé, egy olyan kávé száll sikra, akinek jövedelmét igen nagy részben azok a *vendégek szolgáltatják*, akik a vendéglőkből zárókorak jó kedvelő távozta.

Valóban megható az a humanizmus, a melylyel, az ezuttal oly hangosan beszélő Némai ur a saját kuncsialtjait megakarja óvni attól a szerencsétlenségtől, hogy a vendéglőben még egy literrel több bor árát fizessék. Egészen érhető volna a dolog, ha Némai ur a mértékletességi egyesület tagja volna, s csak ártatlan kávé s tejet árulna. De, ha nem családunk, a kávé urak a vendéglői záróra után jókedvvel érkező vendégeknek igen szívesen szolgálnak pálinkával, sörrel, söt borral is, a mely abban különbözik a kocsmai 40 krostól, hogy a palackja le van pecsételve és az ára 1 firt 50 kr.

A bibliai erényeket különben a kávé urak nemcsak azzal gyakorolják, hogy éjjel csak úgy, mint nappal, inni adnak a szomjasoknak. Adnak ök enni is.

Igazuk van! A közérkölség érdeke az, hogy az a „munkás ember“, akinek éjjel valami táplálékra van szüksége, ne Sturmál vagy Kersancznál chessen 1 tojást 5 krért, hanem a kávé uraknál 8 krért; ne a kocsmarósnál egy hosszú kolbászt 20 krért, hanem a kávésnál egy rövid kolbászt 30 krért.

Igen, igen, tisztelt *Némai* ur, a közérkölség érdeke követeli ezt. Az állam morális kötelessége kényszerítő eszközökkel odahatni, hogy akik éjszaka idején megéheznek és megszomjuhoznak, ét- és itványukat: ne csillapíthassák le olcsón a vendéglőkbe, hanem drágán a kávéházban.

Van még egy szempont, a mely ezt a köz-

morál szempontjából különösen kívánatosá teszi.

Bizonyval Némai ur előtt sem titok, hogy vannak kávéházak, ahol minden büntető törvény és rendőri szemfűlés ellenére igen vigan folyik a hazárdjáték. Valjon nem a humanizmus követelése-e, hogy a becsipett embereket minél közelebb hozzuk a ferbl és makkaó asztalhoz? Aki tagadná, nincs logikája. A dolog igen egyszerű. A becsipett emberek elvesztik a pénzüket, kénytelenek hazamenni megnyult orral és nem csinálhatnak több boldogságot. Hát ugy-e, mégis csak emberséges dolog volt öket kiszorítani a vendéglőlől és odavinni a makkaó asztalhoz??

De az is megvan írva a bibliában, hogy: „nemcsak kenyérral él az ember“, s a kávé urak egy része igazi samaritanus jószívűség gondoskodik éjjeli vendégeinek ama szükségletéről, a mely nem kenyér. A torok és gyomor mellett gondolkodnak az esztetikai érzékre is, a *szép esték* kielégítésére, s egész koszorú gyűjteneke össze a *szépnevből*, hogy kiki a neki tetsző virágot feltűzhesse a maga keblére. S nem a közmorál érdekében való-e, hogy ez a kávéházban történjék és nem az utcán?

Annyira megvagyunk hatva, hogy nem vagyunk képesek többet szólni, csupán az érkölsémesítő együlethez van még egy szavunk:

Siessen jutalmazni az érdemet s az erkölsö-
zó *Némai* Antal urat válassza meg elő-
nöke.

A fővárosi tanács és a belügyminiszter azonban mégis jobban teszi, ha nem kell neki a záróra. Utövégre is Budapest fő- és székváros 550,000 lakosa közt igen sokan vannak, akik nem tudnak emelkedni a Némai

közönségében, a szerelem édes suttogásában váryaitok netovábbját találjátok. — De ha majd egymással, egymástér szenvedni, túrni, áldozni kell s örömmel áldoztok — ha egy körületek növekedő kis családért kell aggódnotok, fáradnotok, — ha egy beteg gyermek fölött virasztva és imádkozva, a gyermek meggyógyul, — ha szenvedés, küzdelem, munka és gond elérí czélját, megtermi gyümölcsét, ha még a szenvedés is mint a folyó iszapja megtermékenyíti szivetekeket: akkor fogjátok tudni, mi a valódi boldogság, mi az élet kincse!

Szerelmeket, üdvötök, most a nyíló virág, színe elbájol, illata elkábit; ha szirmai szét hullanak s megérleli gyümölcsét, akkor fogjátok tudni mennyivel becses a gyümölcs a hervadó virágnál, hisz a virágnak előbb el kell hullania hogy gyümölcsöt érlelhessen a fa. A boldogság, az élet becse sem az ábrándozásban áll, hanem a tevékenységben, a gondon, a küzdelemben és az elért czélban, a sikerben. És e boldogságot semmi sem fokozhatja jobban, mint a tudat, hogy nem vagyunk egyedű, magunkra hagyva, hogy van egy mindig hü társ, ki ve-

lünk érez, velünk küzd, velünk örvend a sikernek is; a férfinak, hogy az élet harczaiban izzadó homlokáról — van egy gyöngéd kéz, mely letörülje a verítéket; a nőnek, ha roskadva az élet terhe vagy a sors csapása alatt, van egy erős kar, mely föntartja, elesni nem engedi. S mindenek fölött, ha az anya öleiben szerelmök gyümölcse ring, ha az apa térdeire virgoncz gyermekek épen unokák kuszának, s apró kezeikkel elsimítják homloka redőit — ha ezt mondhatják egymásnak: ezek a micink vérünkéből való vér, lelkünk lelke, lényünk maradandó magva, ifju hajtásak a mi törzsünkéről! Ezt a fiut a hazának neveljük, a harcza bocsátjuk ha kell, hogy véresen, de diadalmasan jöjjen vissza — ezt a leányt pedig egy család őrangyalául — mint az anyja volt! Oh ezt a boldogságot felülmulja majd a jelen perc boldogságát!

Nem! Ne mondjátok e pillanatnak állj meg! Sőt inkább, repüljön tova, jöjjen az élet nagyobb feladataival szélesb látkörével, mélyebb medrével, — de hagyja vissza melegt, réményt és emlékeit! Ha majd azt, a mit elértetek, összehasonlítjátok azzal a

mit most nyújt e perc, akkor mondjátok meg, nem volt-e igazam?

S még egy szót: A patakra mely a sziklából kitért s a folyóra mely termékeny völgyeken s nagy városok mellett méltóságosan hömpölyg tova — egy áldónap süt az égből, kísérte futását; ugyanaz a nap süt a nyíló virágra s az éró gyümölcse is. És ugyanaz az áldó nap veti sugarait a szerelmesekre s ezzel házás életetekre. És az áldó nap: az *isten kegyelem* — erről ne feledkezzetek meg soha! Töltse be íranta sziveteke a hála, a vallásos érzés. Nem a formákban nyilatkozó külső vallásosságot, hanem a lélek igaz hitét, a szív benső gyermemet bízalmát s azt a meggyöződést értem ez alatt, mely Istentől vár minden jót s az ő kezéből mindent jónak fogad el. Ezt őrizték szent ereklyeként szivetekeben s bármely oltárnál, bármely formák szerint tiszteljétek Istent külsőkép: ez hassa át egész életeteket.

Ezzel a hittel, ezzel a bizalommal bocsátlak most a házassági esküre s egy áldással aztán az utjára!

ur felfogásának ideális magaslatára és mulatni szeretnek, mégpedig a kávéházi ideális áron.

Ezek is emberek és polgárok, szánja meg őket, legyen keresztény, t. Némai ur!

Egy az 550,000-ból.

A nyalánkságokról.

Művelődéstörténelmi adatok.

Közi: Schaikház Lipót.

(4-ik folytatás.)

Nyugot-Indiában patkányokat is esznek és a pálmafán talált vastag hernyók non plus ultra élelmi czikknek tartatik. Rio Janieróban s általában Braziliában a majom-gerincz és papagáj pástétom, valamint eserebogár-leves — mely utóbbi ételnek szerelmű „varázsért” tulajdonítanak — nagyon kedves inyes étel. Az Amazon mentén a lajhár husa, hol sütve, hol a legkülönbözőbb mártásokban elkészítve, nagy kedveltségnek örvend. Chiliben és Peruban a legkedveltebb nemzeti ételk egyike a „chupe de esiche”, mely burgonyalevélből és chice püréből áll, mi nem egyébb egy kis feregájnál, mely tömegesen található a folyók mentén, a kövek alatt. Több benszülött néptörzs eszi a rovarokat és a pöndrókat nagy előszeretettel, kiváltképen a hangyákat; a kisebbeket nyersen, még pedig úgy, hogy a hangyabolyba átfúrt botot szurnak s azon közvetlenül a szájba fujtatják a hangyákat; a nagyobb fajtajukat főzik vagy piritják. Egyébiránt Déliamerika régi lakosai semmi éltől nem iszonyodnak és az állati tápszereket minden ezermonia és előkészítés nélkül csak úgy nyersen eszik; például Patagoniában a ló, öszvér, szamar húsát, valamint a kigyót és gyíkot is, egészen nyersen eszik. Humbolt a híres világtutató, látott gyermekeket, a kik iszonyu százáblu fergeket huzáltak elő az odvas fákból s mohón falják.

Legutóljára hagytam a mi vén Európánkat! Nem azért mintha itt a gourmandokban szükkölnének, mert hisz ezek — a szó legteljesebb értelmében — mégis csak a mi világrészünkön vannak a legnagyobb számban képviselve, hanem inkább azért, mivel az élelmi czikknek és tápszerek itt — legalább a mi gyomrunk és nyelvünk szerint — még sem tűntetnek fel oly különös ellentéteket és furcsaságokat mint a többi világrészbeliek. A tápszerek és élelmi czikknek Európában, általánosságban csakély kivétellel, — majd mindig ugyanazok, és csak azoknak elkészítésében talánunk bizonyos eltéréseket s különlegességeket; mindazonáltal vannak itt is egyes népek s nemzetek, melyek külön s oly specialis eledelket készítenek és élveznek, mik ha nem is keltik fel bennünk az undort, de a felelőti csudálkozásunkat még sem fojtathatják el. Legszajáságosabb e dolognál, hogy e gasztronómiai különczök és világrészünknek ópen az északi és déli részeiben lakó népeknek mutatkozik leggyakrabban és a legkülönbözőbb változatokban. Mindazonáltal Középeurópa sem ment a barbár izléstől! Például az eleven osztrigánknak valóságos gourmandismus kéjjel való nagyban fogyasztása, nem emlékeztet e minket Azsziára? De ettől is eltekintve — nálunk is megészik az eleven pöndrókat és fergeket; természetesen „fino-

mabb” formában és más megnevezés alatt mint azt Azsziában eszik. Ki ne ismerné a Strachino sajtot? mely — „gourmandjaink” állítása szerint — csak akkor válik igazán élvezhetővé és felségessé, ha „tul érett”, azaz, ha már teljesen el van leve látható pöndrókkal és férgekkel, Hát kérem, ez nem ázsiai gourmandismus? — Sőt még a nyers hus sem hiányzik asztalainkról, mert gyakran megesisik, hogy gourmandjaink — ha csak bravourból is — finomra vagdalt, ecetrel, olajjal, borssal s hagnával elkészített nyers marhahúst fogyasztanak!

Folyt. köv.

A legujabb élelmi- és élvezeti-czikkek hamisítása.

Elővigyázatra való intelem.

Az emberiségnek igen sok ellensége van, de mindösszeve nem oly borzasztó és félelmes, mint a haszonlesés. Ez kíméletlenül uralkodik az emberiségen, ront és bont, ezélt semmi sem szent a világon. A haszonlesés nem törődik azzal, hogy égő falvakon, üszkökön s véres hullákon keresztül vezet az útja, a fő az, hogy ezélt érjen s piszkos s telhetetlen zsebeit megtérhesse.

A haszonleső ember, különösen az élelmi- és élvezeti czikknek meghamisításával bünteti el a legnagyobb és leggyalázatosabb bünt. Jól mondta Popolczer, a világhírű klinikai tanár, hogy a legtöbb gyomorkatarnak, sőt több emberélet elleni mérényletnek az okozója.

Természetes dolog, hogy ez meg volt a régi időben is, habár nem oly nagy mértékben, mint most, és ezen a hamisítók ki nem halnak, sőt a tudomány annyira előre haladt már a 19-ik században, hogy csak egy csepp bor hozzávétele nélkül is annyira tudják a bort hamisítani, hogy még a legtapasztaltabb borivó is, mint valódit szörsöli.

Egy ily hamisított s mérgező szerekkel telített borknak az élvezete azután borzasztó rombolást visz végbe az emberi szervezetben. Sok embernek, a ki a Villouenvi francia bortermelő hamisított borát hosszabb ideig élvezte, tégjait részben szélhűdéste érte, részben annyira elgyengült, hogy csak mankó segítségével birt jáni. Egy asszonyok, ki az ily ártalmas bort élvezte a nyelvét érte hűdés és sok ideig nem tudott beszélni, egy másik pedig elvesztette a látóképességét, egy varrónőnek pedig az arcán fekete foltok támadtak. Fájdalom Villeneuve francia embert ezért az iszonyu tetteért a francia törvény csak egy heti elzárásra ítélte.

Ezek a hamisítottok többnyire francia országból szivárogtak be hozzánk, mert ebben a mi mézzel és tejjel folyó kánaunkban arra azélt szükség nem volt; annyi bora, gabonája, gyümölese termelt, hogy nem tudta hova tenni. Nálunk Magyarországon először az ötvenes évek elején kezdettök az élelmes svábok a tejet hamisítani, s ezt üztek és üzük mai napon is, mert — fájdalom — szakszerűleg, lelkiismeretesen az ördög sem ellenérizi őket. A napokban olvastam ugyan a lapokban, hogy a közegészségi tanács most komo-

lyan foglalkozik azzal, hogy egy kémlelő intézetet állítson fel szakértő gyógyszerészek felügyelete alatt. Ki tudja, lesz-e beléte valami, vagy nem.

Franciaországban most a borhamisítás ellen igen szigorú törvényeket hoztak. A vizsgálatok hajmeresztő dolgokat hoztak napfényre. A hamisított borokat mesteres-észen uton fűgéből, Szent-János-kenyérből, rizsből, árpból és más czukortartalmú terményekből állították elő, megfőstve mérgező anyagokkal.

Egy berei-i, úgynevezett bortermelő pedig a következő szerekkel állította elő a panesolt bort, melyet bordói név alatt bocsáttott forgalomba: egy rész víz, alkohol, glicerín, gipsz, czukor és tengeri só. A hatásos rájött a turpisságára és 1500 hordó borát lefoglalta, megsemmisítette és öt szigoruan megbüntette félévi börtönnel és 60,000 frankkal.

Hamisítják a sört is, még pedig a legártalmasabb szerekkel; a komló hiányát részint alóé, részint belladonával surrogálják, mi egyike a legártalmasabb mérgeknek.

A kávéval üzük a lelkiismeretlen kufárok a legnagyobb csalásokat. Alljon itt egy érdekes kávéhamisítás:

A fővárosban több fűszerkereskedő egy kávépörköltöt gyárban pörköltette kávéját. Egyik közülök többször észlelte, hogy pörkölt kávéja nem felel meg a küldött nyerskávé minőségének és sulyának. Megvizsgálta tehát s nagy meglepetésére talált olyan pörkölt kávéhoz hasonló szemeket, melyek a megejét vizsgálat alapján burgonyatészából készült hamisítványának bizonyultak be, s melyeket a pörkölt a megdézsmált kávé sulyának pótlására használt. A pörkölt gyáros bizonyosan már huzamosb időn át üzhetta a hamisítás mesterességét, melynek alapján tekintélyes jövedelmet csinált s nagyobb fáradságba sem kerülhetett, hogy még a kávépörköltet is gyárilag végezze. Így aztán könnyű gyárosnak lenni. Jó lesz gátdasszonyainknak is néha-néha a kávézacsókba tekinteni, mert bizony ma már nem tudhatjuk, mely oldalról huzzuk a rövidbetet. Eddig csak a kávénak színét hamisították arzenik tartalmú füstökkel, ma már magát a kávé hamisítják.

Szépén haladunk.

Jövő számunkban sorra vesszük a többi élelmi és élvezeti czikketeket is. Azt hiszszük, hogy kartársainknak és olvasóinknak ezáltal hasznot cselekszünk.

Babos Károly.

Lukáts Ferencz.

(Mai képünkhöz.)

A bikszádi fürdő jeles vendéglősének, Lukáts Ferencz magyarérzületű szaktársunknak jól sikerült arczképét mutatjuk be mai számunkkal t. olvasóinknak. Lukáts Ferencz, hazánk hírneves szakácsművésze, született 1853-ban Szilágymegye Hadad községében. A szakácsásgot ugyanott tanulta báró Veselényi Farkas uradalmában. Innen elkerülve, Pozsonyba ment, hol a Pa-

lugyay-nagyszülődában mint főszakács működött. Később a külföld nagyvárosaiban, nevezetesen Konstantinápolyban, Bukarestben több éveken keresztül ténykedett. A külföldön szerzett bő ismereteivel visszatérvén szép házámba, a margitszigeti vendéglőben több nyáriibényit eltöltött, hol ő fensége József főhercegnek számtalan ebédet készített s ő fensége magas elismeréseiben részesült. A magyar mágnás-világ előtt különösen ismert az ő páratlan szakképzettsége. Tíz esztendő töltött *Blaskovits* Ernő nagyurinak, majd gróf Battyányi Gézához került, hol 2 évet töltött. Legutóbb a budapesti „*Pannónia*”-szálloda főszakácsa volt, hol a konyhát a szakácsművészet legmagasabb szintjére emelte. A „*Pannónia*” vendégei örökké fogják sajnálni az ő eltávozását. Időközben alkalmazva volt a budapesti *Szikszay* és *Ruscher*-féle éttermekben, mindenhol a nagyközönség elismerésével találkozott.

A bikszádi fürdő vendéglője soha nem juthatott volna jobb és illetékebb kezekbe, mint *Lukács* Ferenczébe, s mi őszintén örvendünk, hogy házában eme gyönyörű, jeles fürdője a szakácsművészet legkiválóbb mesterének, *Lukács* Ferencznek, a jó hazafiának tevékenysége és buzgó igyekezete által rövid idő alatt felvirágozni fog.

Isten áldja az ő nemes törekvéseit!

Adakozás a veszprémi legett lutheránus templom ujjáépítésére.

Lapunk szerkesztője *Ilhász* György, a veszprémi ágostai evang. egyház templomának ujjáépítésére a következő kegyes adományokat gyűjtötte:

Ilhász György 1 frt. *Farkas* Sándor 20 kr., *Szanyi* Lajos 20 kr., *Fleischer* János 30 kr., *Szabó* Lajos 20 kr., *K. J.* 20 fillér, *Kazal* Imre 50 kr., *Gál* István 20 kr., *Halász* Lajos vendéglős 1 frt., *Székelly* József 50 kr., *N. N.* 20 kr., *J. N.* 10 kr., *Gitzy* Kálmán 20 kr., *Szily* Zsigmond 20 kr., *Stampfl* Gusztáv 40 kr., *Mirt* András 20 kr., *Hübner* István 20 kr., *Kafka* Zsigmond 20 kr., *Karácsony* Lajos 1 frt., *Hamar* István ref. s. lelkész 1 frt., *Mihálik* Gyula 20 kr., *Kónya* Sándor 10 kr., *Makkay* Pál 20 kr., *Geiszlinger* Endre 10 kr., *N. N.* 10 kr., *Sanyi* és Társa 1 frt., *Rádits* 30 kr., *Vangel* 20 kr., *V. 20* kr., *Árvay* Lipót 20 kr. *E. K.* 10 kr., *Fodor* Vendél 20 kr. Összesen 11 frt 10 kr.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Árpád utóda a milleniumon.

A magyar haza ezredéves fennállásának évfordulóján mindenben be lesz mutatva a magyar kulturális haladás, s hála *Lukács* Béla miniszternek, aki a ki a millenium rendezésénél a kiállítás nagyvendéglőt, a rendező-bizottság egyetértésével, *Szikszay* Ferencznek adta át. A *Szikszay* család fája felnyulik egész Árpád koráig, s így Árpád egyik utódja fogja a világnak megmutatni, hogy mily előhaladást tett Magyarországon a vendéglősi-*par.* A *Szikszay* név elég biztosíték arra, hogy ez által a magyar vendéglős ipar úgy lesz bemutatva, amint azt a magyar név méltán megvárja vendéglőseinktől. *Szikszay* nemcsak a főváros és a vidék ismeri, hanem a távol külföldön is ismerve van neve, s a „*Turini remete*” is saját termelésű rózsával lepte meg nem régen *Szikszay* magyar konyhájának elismeréséről; ha a milleniumi *Szikszay*-féle vendéglő ki fogja vívni a magyar konyha érdemét a világ előtt, ezt csak annak fogjuk köszönhetni, hogy *Szikszay*, mint Árpád utódja, első sorban is hazafias kötelességének ismerte azt, hogy a magyar milleniumon a magyar konyhát magyarsággal mutassa be. S hogy ez meg fog történni, eléggé biztosít minket *Szikszay* bácsi neve és elismert tevékenysége!

— **Lapunk tárczája** június 1-től kezdi meg közölni azon, a vendéglősök életéből vett *eredeti regény*it, melyet a szerkesztő áldozattól vissza nem riadó odaadása szerzett meg a lap számára. A regény, mely körülbelül tíz nyomtatott ívet fog kitenni, élénk fantáziával, megkapó jelenetekkel és nem várt fordulatokkal van megírva. Szerzője, kinek a szépirodalom terén több, mint negyedszázados működése elég biztosítékot nyújt az iránt, hogy e regény kedves olvasmánya leend minden magyar családnak, de főleg a vendéglős ipartársulat tagjainak, mert a regény maga egy vendéglős életéből van merítve, s ezime: „*A vendéglős leánya*”. A regényt már kelősen ajánlja annak tizenkét fejezete, melyek a következők: I. *Az elaggott*. II. *A legszebb leány*. III. *A szerelem sötét verem*. IV. *Főnök és főpinczér*. V. *Sötét felhők tornyosulnak az égen*. VI. *A borfiu leleményessége*. VII. *Az ételherdő közelbélése*. VIII. *A portás, mint életmentő*. IX. *Livia és anyja*. X. *A kúzelem*. XI. *A szerelem győzelme*. XII. *A nap újból kisült*. — Nem kedélytízgató, nem rémregény ez, hanem a társadalmi életből ellesett események festése, melynek morális alapja van, s mely épen e morális alap által van hivatva hatni az olvasóra. Lapunk szerkesztője e regényt az meg az új félév beálta előtt indítja meg, de, hogy az új félévvel — július hóban — belépő előfizetőinek is lehetővé tegye a regény egész szövegének megszerzését, mindazok, akik július elsejével fizetnek

elő, a június hónapban megjelent regény előjót is megkapják. Nem kételkedünk, hogy olvasóink a szerkesztő ez áldozatkészségét méltányolni, s lapunkat nemcsak továbbra is megtartani, hanem ismerőseik körében is terjesztani szívesek lesznek, a mit e lap tíz évi fennállásával már is kiérdemelt, s most a tíz éves fennállását pártoló közönségnek azzal óhajti viszonzani előzőkenységét, hogy oly regényt ad, mely méltó ahhoz, aki írta, méltó ahhoz a közönséghez, mely olvasni fogja, s méltó a laphoz, mely azt közli. Erős meggyőződésünk, hogy e regény a közönség osztatlan teljesével fog találkozni, azért előre is felhívjuk olvasóink figyelmét „*A vendéglős leánya*” ezimű regényünkre.

— **Üzleti hírek.** *Koch* Kornél főv. vendéglős a *Vasutca* 11. szám alatt vendéglőt nyitott s azt „*3 Mikidó*”-hoz cizemelte. A főpinczéri állást *Marczinka* Ferencz foglalta el.

— **Halálozás.** *Molnár* Ferencz ismert nevű főpinczér, ki a Margitszigeten és Baltonfüreden ténykedett, e hó 9-ikén hosszabb betegsége után jobblétre szenderült. — Béke poraira!

— **Vendéglő átvétel.** Budapesten a Rökk-szilárd-utca 14. szám alatt levő vendéglőt *Babonits* Lajos vette át.

— **Eljegyzés** *Gyarmathy* Lajos megyei tisztviselő, eljegyezte *Harsányi* Marika, *Harsányi* János fővárosi szaktársunk bájós leánykáját. Násznapok voltak *Katona* Imre, és *Bogár* Dániel Békes Csabáról. Boldogság kísérfje a kötendő frigyet.

— **A humanizmus érdekében.** A külső-váci-úton lakó polgártársaink szép jelét adták a humanizmus iránti érzelmüknek a legközelebb lefolyt esztendőtkön, a midőn ugyanis *Pápay* Gyula külső-váci-úton 78. sz. a levő vendéglős, hazafias és a szenvedő emberiségért melegen érző keble sugallatát követve, a nevezett utcában levő vendéglősöket, henteseket, mészárosokat s ezek barátait felszólította, hogy egy hetenkint más és más vendéglői helyiségben megtartandó összejövetel rendezzenek, a melynél minden megjelenő tag 5—5 krt, a taggá lett pedig, ha igazolatlanul elmarad az összejövetel estéről, 20—20 kr. bírságpénzt fizessen; a tagsági díjak és bírságokból a télen aztán a *külső-váci-úton lakó szegénygyermekkel fogják téli ruhával ellátni*. A humanizmus felhívások a magyar polgárságnál soha sem maradtak eredmény nélkül és logkövesbbé maradtak itt az eredménytelenül, a hol oly lelkesült vezér állott a humanizmus mozgalom élére, mint *Pápay*, aki fáradhatatlan szorgalom, buzgalom, s az ügy iránti nemes lelkesültségtől vezetettve, polgártársainak nemcsak barátságos együttlétét alapította meg, hanem egyttal a szegény gyermekeknek is oly szép reményt nyújtott, s a humanizmus érdekében oly szép szolgálatot tett; s csak az ő dicséreteméltó buzgalma és lelkesültségének lehet tulajdonítani, hogy a külső-váci-úti vendéglősök, koresmárosok, mészárosok és hentesok s ezek barátai teljes egyetértésben tömörülvén, az ősszejövetelt *Pápay* vendéglőjében már a mult esztendőtkön meg is tartották s oly jelentékeny számban vannak a tagok, hogy a tagdíjából több szegény gyermeknek leendő felruházása biztos kilátásban van. Midőn a humanizmus érdekében a derek kezdeményező *Pá-*

paynak, úgy a tagoknak részünkről a szegény gyermekek nevében kifejezzük elismerésünket, rövid tudósításunkat még azal előszítjuk ki, hogy a tömörült társulást Pápay iránti köszönetét s halálját azal nyilvánította, hogy Pápayt, a ki a társulat alapszabályait felvetette, elnevezte „Grundstein”-nak vagyis „Alapkö”-nek. Szép elnevezés, mert ez alapkövön épült fel a humanizmus e szép intézménye. Az összejeleket tisztikra következőleg lett megalkotva: Elnök: *Janich* vendéglős, ellenőr: *Borsody* vendéglős, pénztáros: *Pápay* vendéglős, könyvezető pedig: *Becker* lett. A legszebb eredményt várva, öszintén gratulálunk e társulatnak s öhajjukt, vajha a fő- és székváros minden utcájában találkoznék egy-egy Pápay s megindítaná a mozgalmat a humanizmus érdekében oly sikeresen, mint megindította azt Pápay Gyula a külső-vázi-utcájában!!!

— **Új magyar vendéglős.** A szaktársak a fővárosi fogyasztóközönség körében előnyösen ismert *Buchner* József, aki kitünő minőségű italait már kitüntetéssel is nyert, ez évi május 1-től a Zöldfa-utca 39. sz. alatti házban igen csinosan berendezett, s teljes kényelemmel ellátott „*Eredeti magyar borház*”-at nyitott meg, mint ő maga nevezi vendéglőjét. A vendéglős helyiségeiben felállított asztalokon a vendéglős megnyitására vonatkozó magyar hirdetések fekszenek, melynek felirata ez: „Isten hozott!” Mi öszintén kívánjuk, hogy ez „*Eredeti magyar borház*”-nak sok vendéget üdvözölhesse *Buchner* e szép magyar köszöntéssel: „Isten hozott!” A vendéglős mellett terjedelmes, lombos fákkal árnyékoltsz udvari helyiség is áll a vendégek rendelkezésére; a beltérben pedig a czitera hangját utazó zenélő-óra szórakoztatja vidám vendégkoszorút, a sörfogászt közönség számára pedig „*zenélő-sör-stiftl*” áll rendelkezésre.

— **Magyar miniszter s az olasz bor.** A magyar kereskedelmi miniszter a napokban intézett el egy ügyet, melylyel ismét fényesen igazolta *Lukács* Béla, hogy a magyar érdeket sohasem téveszti szem elől. A budapesti kereskedelmi csarnok ugyanis kérvényt intézett a miniszterhez az iránt, hogy az olasz bornak behozatalát könnyítse meg, hogy minél több magyar bor házasítatván össze az olasz borokkal, még nagyobb borkivitel biztossá tartsák hazai borainkra néve. A miniszter melletti határozott volna, kikérte az országos gazdasági egyesület véleményét, s ennek alapján megtagadta a kérelmet, azon helyes megokolással, hogy az olasz-magyar házasságból származó öszvér-bor teljesen tönkre tenné a magyar borok híreit, s többet ártana, mint a filoxéra! Brávó! A miniszter nemesak jó élezt mondott, hanem a magyar bor védelmét is kifejezte e határozatával. Gratulálunk a miniszternek e döntvényéért, melylyel igazán fején találta a szöveget!

— **Boldog az, ki nyaralhat!** Nos hát, ha a birtokos, nagy ur, főpap, gazdag polgár elmegy nyaralni, abban ugyan semmiféle csodálni való dolog nincsen, nekik van mivel, tehetik, pedig nem igen van rá szükségük, mert bizon a nagy munkában nem szakadnak meg, hogy nyaralásra volna szükségük; egészen más a helyzete a szerény főpönczereknek, azok éjjel nappal talpálnak, dolgoznak, s kifáradtan keresnek enyhülést; igen ám, de hiányzik ahhoz a fődolog a pénz! Boldog az akit ez a hiány nem hátráltat. Így boldog

Neusiedler Géza a Szikszay vendéglős főpönczére, aki teljesen kimerült fáradtságos munkájában, s most *Turzó-Füredre* megy nyaralni rokonának birtokára. A nagy közönség jól ismeri „*Gézát*”, s így bizonyára kívánja is neki hogy üdjöljön, s teljesen üdültve térhessen vissza a fővárosba!!

— **Új kávéház.** A teréz-körút 19. sz. a, házbán, az Aradi-utca sarkán *Stanoj* Miklós jó hírnevének örvendő kávé, a korigénynek megfelelően s a legmagasabb izlést is kielégítő kávéházat nyit meg augusztus 1-én. E kávéház melyben 10 billiárd asztal lesz rendelkezésére a közönségnek, központja, a billiárd-amatőrök egyletének, mely most alakult meg, s eddiglé 50 tagból áll, akik *Stanoj* ur ügyes vezetése mellett fogják a billiárd-sportban gyakorolni magokat, hogy a külföld billiárdistáinak méltó versenytársai lehessenek s a magyar billiárdisták híret megalapítsák a külföld előtt. A billiárd amatőr térsaságba, melynek tagjai eddiglé valamennyien a distingválrt úri családokból valók, tagja lehet minden úri ember, akit két tag fog a társulatba leendő felvételre ajánlani. Nem kétekedünk, hogy *Stanoj* ur új kávéháza a művelt közönségnek kedvenc gyülekezési helye lesz, a hol legfontosabb kiszolgálás és kitünő italok fognak a látogatók rendelkezésére állani.

A jó pörkölt, túrós csusza, magyar gyomor tápláléka. A ki ezt élvezni akarja, menjen el *Halász* Lajos Rákóczytérén levő utjonnban berendezett vendéglőjébe, a hol, a legjobb konyha mellett kitünő kiszolgálást s tiszta italokat talál. Az üzlet főpönczére a fővárosban előnyösen ismert *Németh* Feri, a ki mellett a legjobb személyzet adja fel minden évadnak ujdonságait.

— **Diszes esküvő** volt e hó 7-én vasárnap a Calvintéren levő evang. reformált egyházban, a hol lapunk szerkesztőjének kedves sógorinője, egyházkpaki és csukárdi *Andrássy* Nándor ügyvéd és neje: bannonföldi *Obauer* Aranka legifjabb leánya *Andrássy* Eszti kecskődt örökösöként *Sebők* Gyulának, a „*Pesti Napló*” belső dolgozó-társaság szabadsgólt állománybani hadnagyának. Az esküvő 6 órára volt hirdetve; de már egy órával előzleg a templom zsüfolóság megvált a menyasszony és vőlegény tisztelőivel. Pontban 6 órakor érkezett meg a násznép. Násznagyok voltak: *Pósa* Lajos és *Sándor* Károly. Vőfélyek: *Sebők* Zsigmond és *Luby* Sándor Koszorús lányok: *Sebők* Boriska *Wohlfarth* Anna és *Sándor* Laura. Nyoszoló asszonyok *Als* Károlyné és *Idasz* Györgyné. A menyasszony hó fehéruhában, földig érő fátyollal, fején myrtuskoszorúval, a vőlegény fekete szalon ruhában jött. A vőlegény-nővére *Sebők* Boriska és a két koszorúsleány *Sándor* Laura és *Wohlfarth* Anna városi főmérnök kedves s bájos leánya elegans toilletében emelték az ünnepély díszét, *Acz* Károly ügyvéd neje sárka selyemben, *Idasz* Györgyné pedig violaszín öltözékben toll fejdísszal oly megragadó képet mutatott, hogy a nagy közönség méltán megbámulta ez izlésteljes öltözékeket. A többi násznők is vetélkedtek öltözékeikkel emelni a valóban distingválrt ünnepi közönséget. Jelen voltak a magyar képviselőház tagjai, az irói és hirlapírói kör jelentékenyebb emberei, a polgárság színe, java s amonyasszony sógorának tisztelői a vendéglős ipartársulat vezérfőirai. A templomi közönség között ott láttuk *Pázmány* Dénes, *Linder*

György, *Hock* János orsz. képviselőket, *Melis* János ágostai evang., *Hajpál* Benő, *Hamar* István ev. ref. lelkeseket. *Rákósi* Viktor, *Günther* Antal, *Szentirmay* J., *Gáspár* István, *Szomhathi* György, *Kraus* Elemer, *Tábori* Ferenc vendéglős *Idasz* Gy., *Sziklay* Sándor, *German* Antal, *Kiss* Lajos, *Maksa* Ferenc, *Csorba* Akos, *Köllő* Miklós *Döczy* József, *Biró* János *Ujváry* Károly, stb. urakat. Jelen voltak továbbá az öröm szülőkön kívül a család számos jó barátai és ismerősei, ezek között *Cserhalmy* Ferenczné, *Wohlfarth* Henrikné, *Tábori* Ferenczné, *Fehérváry* Józsefné, özv. *Kluger* Johanna, *Biró* Jánosné stb. urnők. Az esketési szertartást maga *Szász* Károly püspök végezte, aki megható beszédet intézett az új párhoz, aztán összeesketve őket áldást kért az ógtól a most megkötött szent frigyre. A költő-püspök szép beszédét szöszterint szövésben lapunk mai társzájában közöljük olvasóinkkal. Esküvő után a násznép a Drechsler-féle jóhírnevű vendéglőben gyült egybe társas vacsorára, a hol a késő éjjelig maradt együtt, vidám társalgás s szebbnél szebb pohárköszöntők mellett.

— **Elnöki lemondás.** Mint sajnálattal értesülünk *Limbeck* Ferencz ur, a győri pinérc egylet lelkes elnöke, elnökségéről leköszönt. Az egyletnek május 9-én tartott rendkívüli közgyűlése a következő tisztikart válsztotta: Elnök: *Czeloth* János. Alelnök: *Herzeg* Ferencz. Pénztáros: *Kuster* Géza. Titkár: *Zsombor* László. Másodtitkár: *Major* Balás. Felügyelő: *Faludi* Antal, Másodfelügyelő: *Kiss* Károly. Rendes választmányi tagok: *Figler* József, *Króhm* János, *Marschall* Pál, *Sulyok* István, *Széphegy* György, *Prückler* Máttyás, *Takács* Jenő, *Figura* Jánosí — Póttagok: *Bertalanffy* Mihály, *Almási* Károly, *Polgár* László, *Takács* József, *Németh* Béla, *Schwarz* Nándor, *Dreiszker* Miklós, *Perger* Károly.

— **Solymossi Elek**, a népszinkáz jeles kömikusa, a következő verset küldte be a „*M. H.*” szerkesztőségéhez:

Küry Klárához.

Mielőtt Berlinbe mennél,
Küry Klára nézz körül!
A német sötétségnek
A magyar szív nem örül.

Ne játszáll te német nyelven,
Nem dicősdög, hidd el azt,
Jégbarlangban nefejejtél
A napsugár nem fakaszt.

Hidd el, csak egy kövönsg van,
Ez tud sirni — nevehni,
Ez itt, melyet meganiott
Blaha Lujza — szeretni.

E szeretet templomban
Magyar nyelv, s csak ez egy;
Ha nem magyar itt az imád:
Káronkodás számba megy.

Solymossy Elek.

— **Kisgazdák bormérsi joga.** Egy konkrét eset alkalmából a következő felsőbb hatóság kijelentést közöljük: A községi bormérsi kisgazdák bormérsi engedélyért folyamodtak a pénzügyminiszterhez. A miniszter azonban kijelentette, hogy a borkimérés iránt

beadott folyamodásnak a törvény keretén belül nem lehet eleget tenni. A kiscgazdák érdekében ajánlja a miniszter a borászati szövetkezetek létesítését, melyek nyílt kiméző üzlettel is bírhatnának.

— **Komócsy József asztaltársaság.** A fő- és székváros IV. kerületének néhány polgára a zöldbfa-utca 39. sz. a házban lévő *Buchner* József vendéglőjében egy asztaltársulatot alakított, melynek védnökségére a magyar költők ifjú nemzedékének nesztorát, *Komócsy* Józsefet kérte fel. A jeles költő nála megszokott előzékenységgel fogadta el a védnökséget, s a társulatnak megengedte, hogy nevét viselje. Az asztaltársulat célja: a magyar irodalom, humanizmus és hazafias törekvések támogatása. Az asztaltársulat alakuló közgyűlését a napokban fogja meg tartani, melyre a tagok külön meghívót kapnak.

— **A triestri általános biztosító társaság** (Assicurazione Generali) f. é. május hó 8-án tartott közgyűlésén terjesztettek be az 1892. évi mérlegok a zárszámadási jelentésből látnak, hogy a társaság *életbiztosítási díjtartaléka* 2.817.742 frt 02 krral szaporított, minőfögra 1892. évi decz. hó 31-én 34.082.338 frt 81 krra emelkedett, míg kár- és nyeresémény-részesítési tartalékok címzén 910.197 frt 70 krra vezetett új számlára elő. Az 1892. évben 20.499.779 frt 90 krra erejéig köttekett új életbiztosítások, melyek által az 1892. decz. 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 141.876.438 frt 70 krra emelkedtek; az életbiztosítási ágban az évfolyamán bevett díjak 5.792.410 frt 13 krt tettek. A *lüz- és számlitvány-biztosítási* ágakban a díj és illeték bevétele 1.139.397 frt 44 krt volt, miből 2.371.382 frt 28 krra mint díjtartalék és 771.233 frt 35 krra mint kármentes lett minden tehertől menten a jövő évre átvitelve, holott az 1892. decz. 31-én érvényben volt biztosítókért a jövő években esedékesé váló díjkötelezvények összege 25.791.131 frt 60 krra emelkedett. *Károkért* az 1892. évben 8.851.456 frt 69 krt fizetett ki. Ehhez hozzáadva az előbbi

években teljesített kárfizetéseket, a társaság alapítása óta károk fejében 253.093.377 frt 58 krnyi igen is tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből hazánkra 47.689.262 frt 01 krra esik, melyet a társaság 150.805 károsokban fizetett ki. Az *értékpapírok* árfolyam-ingadozása fedezetére alakított tartalék 1892. decz. 31-én 1.802.792 frt 95 krra emelkedett, a mellett, hogy a sorsolás alá eső és a névtertkükön beválható értékpapírok csakis névtertkükön vettek fel a mérlegbe, míg a nyereség-tartalék alapszabályszerű mérvében, a részvénytőke fele összegében vagyis 2.625.000 frtban, az ingatlan tartalék 1.289.480 frt 92 krnyi összegben s végre a kétes követelések tartaléka 80.000 frt fenntartott. Ezen *nyeresémény-laralékok* önállófögra összesen 5.797.273 frt 87 krt tesznek ki. A társaság *biztosíték-alapja* az idei áttalalások folytán, 46.528.568 frt 62 krról 49.162.470 frt 81 krra emelkedett és elsőrendű értékben vannak elhelyezve, melyekből több mint 14 millió magyar értékekre esik. Az előrt 793.840 frt 71 krnyi *tiszta nyereséményből* a társaság osztaléku részvényenkint 120 forintot aranyban vagyis 300 frankot fizet. A közgyűlés egyhangulag és lelkesedéssel határozta el, hogy *Jókai Mór*t, ki az igazgatósági tanácsnak több év óta tagja, 50 éves irői jubileuma alkalmából üdvözlí, neki szerenást kíván és egyuttal a társaság büszkeségének ad kifejezést, hogy igazgatósági tagjai sorában a legünnepelebb magyar irót üdvözölheti.

Vendéglősök és regale bérlők figyelmébe!

Kitünő schiller borokat 14 frtért
„ **fehér** „ **18** „
„ **vörös** „ **20 frtért**

szállít

Rotter Simon és fia

pinceszete

Duna-Földváren.

Szétküldés 6—700, és 3—4000 literes hordókba utánvételmellett, a hordók bérmentesen visszaszállítva a föl-számított árban 4 héten belül visszavétnek- Hat hordó rendeléményél az áak írttal olcsóbbak.

Eladások jó referenciák mellett időre is eszközöletnek.

Hirdetések

„Vendéglősök Lapja“
részere felvétnek a kiadóhivatalban:
Budapest, IV., Zöldbfa-utca
18-ik szám alatt.

Szerkesztői üzenet.

— **Többeknek** a kik hozzánk intézett leveleikben azon kívánalmat fejezték ki, hogy tudassuk, ki az a *Cassovius* aki azt az általános feltűnést keltett cikkelyt írta lapunkban, — azon reményben, hogy az illető nem veenni discretio sértésének, hogy a közkívánalomnak engedünk, — válaszolva tudatjuk, hogy a *Cassovius* név alatt *Schalzház* Lipót ur, Kassáról, a Kassán lévő *Schalzház* tulajdonát képező szálloda tulajonosa írta. Az ő gyakorlat, s külföldi ismeretei alapján szerzett szakértelemmel vezetett tollának köszönhet lapunk e valóban szép s éltre való eszméknek megírását, melyért az irónak saját és olvasóink nevében, e helyen mondunk köszönetet, kérve őt, hogy szép tollával minél gyakraabban keresse fel a „Vendéglősök Lapját!“

Vendéglő bérbeadás.

Nagymaros község, mely Visegrád átellenében fekszik s a fővárosi közönség állandó nyaraló és kirándulási helye, 4000-et meghaladó lakossal bír, a község tulajdonát képező

vendéglői épületet

előnyös feltételek mellett **bérbeadja.**

A mult évben 284 fővárosi csalad állandóan nyaralt Nagymaroson, hova külön vonatokkal s hajókkal szoktak több egyesületek és társulatok kirándulni.

A korcsmaépítmény áll: **2 nagyterem, 3 kisebb terem**ből, melynek egyik szárnya kávéház helyiségül szolgálhat. Ezenkívül van **5 vendégszoba** s egy külön álló nagy **tánc és hangversenyterem** öltöző-szobával.

A vendéglő italméresi joggal jár.

Érdeklődők a nagymarosi községi előljáráságnál nyerhetnek bővebb felvilágosítást.

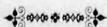
Az előljáróság.

Borszéki borviz

a continens legjobb és leghirebb természetes szénsavdus

savanyuvize

Borral keverve a legkellemesebb üdítő ital, a borszinét nem változtatja.

Kapható minden fűszerkereskedésben.

Vezérügynökség:

KOVÁCS ÉS MEZEY

thea és rum nagykereskedők,

Budapesten, Kerepesi-út 6-ik szám.

„MARGIT“

GYÓGYFORRÁS,

„MAGYAR SELTERS“

Vegelemezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, főleg kötött szénsavtartalma kiváló hatásának bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál**, a hol a szabad szénsav csekélyebb jelenléte megóvjaa a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a főleg kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatású alkotórészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközöli. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabad szénsavtartalom-ban erősebb ásványvizek, mint a **seltersi, gleicherbergi, tüdőbajokban**, különösen **tüdővérzések**nél már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézeiben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorfbán** a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapesten: dr. Korányi, dr. Gebhardt, dr. Navratil, dr. Poór, dr. Kétly, dr. Barbás; Bécsben: dr. Bamberger, dr. Duschek, stb. a legjobb eredménnyel alkalmazzák a **légző-, emésztő- és hugyszervek** általános hurutos bántalmainál.

 Mint ivóvíz

präservatív gyógyszernek bizonyult a **kolera**-megbetegedés ellen,

borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos
főraktár

Édeskuty L.

cs. és k. és szerb
k. udv. ásványvíz-
szállítónál,
Budapest.

Ugyszintén kapható minden gyógyszer-tárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

Legfinomabb kivitelű

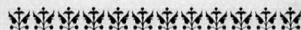
Palaczk söröket

csakis a **Dréher-féle sör-főzdeből** szállít szilárd és pontos eszközlés mellett

Karner Samu

sörszállító.

Pinczék s töltőraktár Kőbányán, Budapest mellett.
Arjegyzékek kívánatra bérmentve.

* Kávéház-megnyitás. *

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztellel értesíteni hogy **Komáromban** a Nérey-féle üzletet megvettem és Május 1-én megnyitom.

Tisztelettel
özv. Réthy Lipótné
kávésné.

TÖRÖK BÓDOG FÜSZERKERESKEDŐ BUDAPEST KEREPESI-ÚT,

Van szerencsém becses tudomására hozni, hogy a kerepesi-út és akácza-utca sarkán létező

FÜSZER-ÜZLETEMET

 Május elején

Kerepesi-út 54. sz. házba
ideiglenesen áthelyezem. Kiváló tisztelettel

TÖRÖK BÓDOG.

Pályázati hirdetés.

Csaba község a tulajdonát képező, s főtérén fekvő, ugy-
nevezett

„FIUME” szállodát

a hozzá tartozó étteremmel és Kávéházzal

a folyó évi szeptember hó 29-től számítandó 3 eset-
leg 6 egymásután következő évre a legtöbbet ígérőnek
bérbeadja.

A helyiségek azonban ez év őszén a községi képviselő gyű-
lés 133/883. kgy. számú határozata folytán a városházán megtekint-
hető tervek szerint a mmi kor igényeinek megfelelően akként fognak
átalakítani, hogy az eddigi helyiségek kibővíttetnek, s a balszár-
nyon egy új kávéházi helyiség létesítetik.

Felhívtnak pályázni szándékozik, hogy a községi mérnöki
hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthető tervek szerint átalaki-
tandó helyiségekre zárt ajánlataikat ez évi május hó 31-ig
bezárólag „Ajánlat a Fiume szállodára” czimmel Csaba község elől-
járóinál adják be; az ajánlatban minden pályázó kijelenteni köteles,
hogy az épület külső és belső átalakításának ez év október és no-
vember hónapban eszközözendő átalakítási munkáját minden kárteri-
tés nélkül tűrni fogja.

Az ajánlatokhoz 1000 ftt készpénz, vagy más biztosítékképes
értékpapír csatolandó.

B.-Csabán, 1893. május 5.

Csaba község előljárai.

Gróf Andrássy Géza

parnói uradalmából

GERBER ULRICH,
SAJTGYÁROS

Tussa-Ujfalú, u. p. Parnó (Zemplénmegye).

szétküld bérmentve bármelyik postaállomásra utánvét
mellett 1-sörendő magyar ementhali sajt, 5 kgros posta-
csomag 4 ftt 50 krért. 1-sörendő magyar főleventhali
sajt 5 kgros postacsomag 4 ftt. 1-sörendő magyar groji-
sajt 5 kgros postacsomag 3 ftt 60 krért. — Nagybani
vevőknek megfelelő árengedmény.

Sürgönyezim: „Gerber, Parnó”.

ÜZLETÁTHELYEZÉS.

Van szerencsém t. cz. vevőimnek becses tudó-
mására hozni, hogy

HANGSZERÜZLETEMET

1893. május 1-étől

VII., Erzsébet-körút 50-ik sz. alá helyezem át.

Tisztelettel

Pilát Pál,

hangszergyáros.

HIRDETMÉNY.

Mintegy 150 Hectoliter saját termésű első
rendű

Visontai vörös pecsenye-borok

nagyobb, vagy kisebb mennyiségben az a
jelzett áron eladó.

A borok 1888. évi termésűek.

Ára: hectoliterenként 36 ftt. Gyöngyösön.

Megrendelések a termelő tulajdonoshoz

Balás Ignác

köz- és váltó-üggyvéd úrhoz Gyöngyösre
ezimzendők.

A hordók beszerzési áron számíttatnak és
bérmentve visszavétnak.

Szállodások és vendéglősök szíves figyelmébe!

Mindennemű

konyha- és asztali kések

a legjobb kivitelben s legolcsóbb gyári áron feltétlen
kezzesség mellett kaphatók

Schuberth János Pál

késműves és műköszörüs mester

Budapest, Garáncs-utca 3., a Petöfi-utca sarká

Köszörművek és javítások s vidéki meg-
rendelések gyorsan teljesíttetnek.

Valódi visontai és gyöngyösvidéki
HEGYI BOROKAT

eredeti nemes fajokban jutányosan és gondosan szállít

VISONTAI HENRIK pincsessete

(Alapított. 1850. évben.)

GYÖNGYÖSÖN.

ÁRAK: Fehér és siller borok 22, 24, 26 ftt. Asztali
vörös borok 26, 28, 30 ftt 1885. visontai vörös pecse-
nyebor 35, 45, 55. forint. 1880-iki visontai csemegebör
75 ftt. Fehér pecsenye- és rizling-borok 32, 38, 35 ftt.
100 literenként utánvétel mellett.

Hordók a beszerzési ár felszámításával kölcsönöztenek. Probaküldé-
mények 50 litertől feljebb. 100 literen aluli küldemény literenkint 2
krajczárral drágább.

Megnyilt az

„ORIENT“

európai fürdők és gyógyhelyek képviselőinek központi irodája.

Budapesten. IV., Hatvani-utca 4. sz. (Dreher palota.)

Az iroda díjmentesen ad felvilágosítást összes európai fürdők és gyógyhelyekről s azok lakás és minden egyéb viszonyairól. — Az iroda kiadásában megjelenik az „ORIENT“ című folyóirat, az európai fürdők és gyógyhelyek nemzetközi közlönye 50 ezer példányban, magyar, német, francia és angol nyelven. Előfizetés és hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban Budapest. IV., Hatvani-utca 4. szám alatt.

Felkéretnek a n. é. közönség saját kényelme érdekében az irodához fordulni, annál is inkább, mert az iroda chekk rendszerint, eddig soha nem élvezett előnyöket és kényelmet nyújt a fürdőző közönség részére. — Ad jegyeket bármely európai fürdőbe egész időnyre vagy meghatározott időre, oda-vissza utazás, málna szállítást és lakással együtt, vagy kívánatra egész ellátással.

A ki cenzul fürdőbe akar utazni, bármely időre, az csak

az európai fürdők képviselőinek központi irodájához

vagy annak bármely vezérigénységéhez fordul, ott igényeinek megfelelő lakást választ, megnevezi máhaja súlyát vagy nagyságát s a fürdőt hol bizonyos ideig tartózkodni akar és a napot mikor utazik; megváltja jegyét az irodában s a kifizetett időben minden málna nélkül a vonatra ül és utazik anélkül, hogy a jegyváltással bárhol is bajlódni kellene. Megérkezve a fürdőbe a már előre megválasztott lakásra megy, hol már ott találja málháját. — A vissza utazás ugyan ezen kényelemmel történik.

Az „ORIENT“ európai fürdők és gyógyhelyek képviselőinek vezérigénységei a következő városokban vannak föllállítva:

Frága, Grác, Fiume, Triest, Krakkó, Lemberg, Pozsony, Kassa, Kolozsvár, Temesvár, Zágráb, Belgrád, Bukarest, Galatz, Sofia, Konstantinápoly, Salonichi, Drinápoly, Athen, Smyrna, Szt.-Pétervár, Moskva, Odessa, Alexandria, Kairó, Tunis, Algir, Róma, Palermo, Nápol, Firenze, Milano, Genova, Velenze, Genf, Zürich, München, Berlin, Hamburg, Majna-Frankfurt, Amsterdam, Páris, London, Madrid.

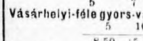
Nyaralóba, fürdőbe utazóknak!

Indiai hinta-ágy fák közé vagy szobában 4.50, 6.50, 10 frtig, nagyobból kézzel kifizethető 10, 14, 20 frtig. Gyalogtárhoz laposra összerakható kényelmes ülősi szék, egyszerűsághal hálót gyanánt szolgál, frt 2.70.

Japán napernyő 80 krtól 15 frtig. Kerti legyezők 10 krtól 3 frtig. Erős gyermek-ágyak 6.50-15 frtig. Légylő készületek enyve 30 kr. Az egy-összeg fűtőtáshoz tiszta fűtő szőlővel nyernék könnyű békemódala dr. Fervepárisi tarlószórával - készítő géppel. 2 4 6 8 10 buteles

7.- 9.- 11.- 13.- 15.- frtig.
Egy csomag lorkók és szőle 1 frt 80 kr.
Önműködő fagyalt-készítő recepter 8 12 adagra

Vásárhelyi-főle gyors-vajkészítő-gépp a legelőkele temeb. 5 7 9 forint.
5 10 25 liter

8.50 16. 38.- forint.

Paradizom- és gyümölcsprós 30 krtól frt 1.20-ig.
Uj! Legújatban elzárható borfűtőszegő 1.-2 literig 28-35 krig. Melange kávé és tojraló gép egyben 1 2 személyre

Uj! Rapid spiritus két tüzelőjű intenzív Dunzen Lungal, legjobb takarékos gyors-fűtő 1 liter vizet 7 percz alatt felforról, 1 frt. Szegedi víz veler cizinezt lenetáshó 1 frt. Aranyszó, melylyt elavult tükör-és képerketel, szobor- és mosha óva, hájkaravóvóhatmi 80 kr. Higító folyadék 10 kr. Wischin szoba-

p.-díomáz 70 kr. Amerikai ábraszítő-óra 3 frt 80 kr. Akkoriban hangolt nyájkolomp 7 6-10 frt. Kerti ut sor-nyíró olló 3 frt 50 kr. Lignum-sanctum kuglizó gyökör 9 9¹/₂, 10 10¹/₂, 11 11¹/₂, 12 12¹/₂, 13 13¹/₂ c. atm 1-15 1.50 1.50 1.70 1.90 2.15 2.30 2.50 2.70 2-5 frt. Egy készlet szokásos nagyvágt. keményfából tartós kuglizó babok 2.50. Papír legyőzők 50 krtól 1.50 krig. N-1 kuglizó egészen szájk udvaron is felállítható, egy készlet bábok, golyó, zsinórral és kapesokkal frt 5.50. Kerti fűhört-puska 4-50 frtig. Vasszál-tábla kinyit. bohóccsal 2-3 frtig. Színes papírziampionok kerti ünnepélyekhez 15-60 krig. Magnesium fákya 1 frt 20 kr. Aeol-hőri nyárialk tetőre 4-60 frt. Kerti gyertyatartó 1 frt.

Mulattatásul és a test edzésére.

Teljes tornakészlet 5.50. Gyermekhintá 3-10 forintig. Mészakövi 6 frt. Trapeze for ut 4-4.50. Kötél karikákkal forint 1.50-4.50. Kötélhúzó frt 6.30-7.50. Tornaszöglet kékbe 30. Tornaczip, gummi talpú 2.50 kr. Két vívóp-készlet forint 25.50. Szűzcs sziléta-ból 2-5 frtig. Uj szőrdőrt karizm-öröklő 3. 6. 12 frt. Úszó-óv 4-7 frtig. Törtés croquet-játék 9-20 frtig. Lawn-Tennis, szabadon állásig 42-100 frtig. Színes law-tennis-jék 1.40-3 frtig. Labdalódo társasjáték pisca 1.50-4 frtig. Gummlabda 12 krtól 1.50 krig. Karikajáték 12 pár frt 1.50. Oceanica lakó-lával 70 krtól 1.20 krig. Híromkerékű erős velócipőknek 8-15 frtig. — Kész- és sorozatú gyermek-eknek 80 krtól 4 frt. Alumínium díszes vasgép. Nagy képes ájegyzetek meliélkel.

BUDAPEST, V., Dorottya-utca 1. sz.

HIRDETMÉNY.

A nagy-károlyi Takarékpénztár Igazgatósága ezennel közhírré teszi, hogy N.-Károlyban, a Kőlesey-Ferencz-utczában, a nagy-károlyi Takarékpénztár tulajdonát képező, ugynevezett Régi-kaszinói telken, a régi kaszinó-egyesület által által helyiséggel egybekapcsolt

vendéglői helyiség,

mely téli étteremből, ehhez tartozó szoba-és konyhahelyiségből, istálló és kocsiszinből, jégveremhöz, nyári színházépületből, teljes felszereléssel, iveteremből, két fedett kuglizóból, a telek végén fürdőhelyiségből, mely lakási célzra is használható és parkszerű kertből áll, mely helyiségekről eddig 950 frt évi bér fizetett, — három egymásután következő évre, azaz 1893. évi szeptember hó 29-től 1896. évi szeptember hó 29-ig bére adatik.

Miről bérleni szándékozik azzal értesítenek, hogy a bértel részletes feltételek tulajdonos nagy-károlyi Takarékpénztár hivatalos helyiségéből bármikor megtekinthetők. Kelt Nagy-Károlyban, 1893. április hó 20.

Az igazgatóság.**KERTÉSZ TÓDOR**

BUDAPEST, V., Dorottya-utca 1. sz.

„Józsefvárosi Könyvnyomda“

Czégtulajdonos: MAURER ADOLF.

Budapest, VIII. ker. József-körút 60-ik szám.

A legújabb gépekkel és betűkkel berendezett nyomda, elvállal minden e szakba vágó munkákat, a legcsinosebb és legizlésteljesebb kivitelben szolid árak mellett.

Gróf Eszterházy Cognac

mely tiszta borból készül, a közönség kedvelt itala
mindenütt kapható.

Központi iroda:

BUDAPESTEN, VI. kerület, Külső váci-ut 23. szám.

Hazánk legkedveltebb savanyuvize

MOHAI

ÁGNES

FORRÁS

Kitűnő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.

Gazdag szénsavtartalmu. — A bornak színét nem változtatja. — Természetes izét kellemessé teszi,

a miért is a vendéglős uraknak keverékül „Spritzer” előnyös szolgálatot tesz.

Ujabbban a homokos talajban termett savanykás borokhoz kiváló előnyösnek bizonyult az Ágnes-forrás savanyuvize.

Ujabb orvosi bizonylatok az Ágnes-forrásról Mohán.

A mohai Ágnes-forrás vizét hosszú évek során át rendeltem s jó szolgálatot tesz a gyomorhurut, a vékony belek hurutos állapota, hólyaghurut és torokhurut eseteiben.

Budapest, 1892. márczius hava.

Dr. Kéti Károly.
ny. r. egyet. tanár.

Kötelességemnek tartom értesíteni, hogy a lefolyt kolera-járvány alatt mohai Ágnes-forrását kitűnő sikerrel rendeltem. A gyomor és bél működését rendkívül hathatósan támogatja, a nélkül, hogy mint a többi savanyuvizek nagy része korgást és hasmenést okozna. Örömmel konstatálhattam, hogy nemcsak a hazai, hanem a külföldi ásványvizek között is legelső helyen áll.

Budapest, 1892. november 17.

Dr. Glaser Marcel.

A mohai Ágnes-forrás vizét, mint a természet által adott egyik megbecsülhetlen kincsét, a legnagyobb mérvben szoktam orvosi gyakorlatomban betegeknek ajánlani; a körjávalat, melyeknél ezen vizet adom, heveny és idült gyomorhurut, az eredmény minden esetben kielégítő.

Adja Isten, hogy a külföldi hasonczéira alkalmazott vizeket teljesen biztosítsa hazánk ásványviz-forgalmából.

N.-Szalonta, 1892. október 20.

Dr. Deme Béla,
járás és Biharm. t. b. főorvosa.

A kolera-megbetegedés ellen präservatív gyógyszernek bizonyult.

Friss töltésben az ország minden gyógyszer-tárában,
fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható.

Országos
forráktár

Édeskuty L.

cs. és kir. és
szerb kir. udv.
ásványviz-
szállítónál.

BUDAPEST, Erzsébet-tér 8. sz.

Tiszta vér az egészség.

Titkos betegségek, sümör, kiütések, halványtság általános lankadság, gyöngecség eltűnnek, egészséges vér mellett. Biztosítjuk a gyökéres eredményt, a mi módszerünk használata mellett.

Tudakozódásoknál válaszbélyegek mellékelendők.

„Office Sanitas” Paris
30. Faubourg Montmartre.

Kiadó vendéglő-helyiség.

Kitűnő sarokhelyiség, közvetlen a Ke-repesi-útra kilátással, augusztus 1-jére kiadó.

Bővebb értesítést e lap kiadóhivatala ad.

Fontos!

sérvben szenvedőknek.

Ajánlom saját készítményű sérvkötőmet, orthopédiai készülékeimet, valamint a betegápoláshoz szükséges mindennemű kötelek-kelméket a legjutányosabb árakon.

1 amerikai ruganyos sérvkötő egyoldalu 4 frt 50

kétoldalu 7 frt 50-ig.

1 francia acélrugóval sérvkötő egyoldalu 2 frt 50

kétoldalu 5 frt-ig.

1 francia acélrugóval sérvkötő egyoldalu 3 frt-ig

kétoldalu 8 frt-ig.

Nagy raktár haskötőkől, köldök-sérvkötőkől, gúrsér harisnyák, egyenestartókból, irrigateurokból, sebfeclendőkől, szarvasbőrmadrágok, takarók- s vánkocsokból, valamint minden e szakba vágó czikkekből.

Legkitűnőbb pinzértáskák

nagy raktára jutányos árban.

MOLNÁR VILMOS

sérvkötő és kesztyűgyárosnál

Budapesten, Károly-körut 19. szám
(baró Orczy-ház).

NEHÉZ KÓR

(epilepsia)

visszasérés nélkül gyógyítható. A tudomány ezen csodálatos vívmányát ezek igazolják. — Kimerítő értesítések válaszbélyeggel ellátva

„Office Sanitas” Paris

30, Faubourg Montmartre cím alatt intendőnk.

Üzletáthelyezés.

Vendéglői üzletemet a Ferencz József-rakpart alul IV. kerület

Lövész-utca 2. szám alá helyeztem át.

Kitűnő italok és ételekről gondoskodni fogok. A nagyérdemű közönség tömeges látogatását kérem.

Budapestben, 1893. május hó 15.

Mesterházi Mihály
vendéglős.

MATTONI-FÉLE

GISSHÜBLER

legtisztább égyvényes

SAVANYU-KÜT

Eladó fürdő

Vasmegyében, Körmen mezőváros területén, a várostól félórányi távolságra az ugynevezett

Hegyaljai fürdő

a hozzátartozó **vendéglői és gazdasági bir-
tokkal együtt örök áron eladó.**

A fürdőhöz tartozik 20 hold terület, mely gyümölcsös, szántóföld és kaszáló talajból áll. Ezenfelül újonnan épült lakóház, nagyterem, istálló, jégverem s egyéb melléképületek.

Körmentől a fürdőbe naponként társaskocsi (omnibusz) közlekedés van, mely a közönség kényelmére szolgál.

A fürdő az egész vidék kedvenc mulatóhelye, majálisok, táncmulatságok s egyéb társas kirándulások itt tartanak. A köppölözés pedig, mely orvosi felügyelet alatt áll, a tulajdonosnak főjüvedelmi forrását képezi.

Venni szándékozók forduljanak a tulajdonoshoz: **Korponay Ferencz** úrhoz, vagy **Mikosy Imre** gödöllői vendéglős úrhoz, ki az érdeklődőknek felvilágosítással szívesen szolgál.

VILLÁNYI BOROK.

Valódi nemes hegyborok. Megrendelhetők a Váradi-féle pinczegazdaságtól Villányban. (Baranya-megye.) A borok valódiságáért szavatolva. **Vörös borok** 1889. Portugesi 24—30 kr.-ig literenkint. 1886. válogatott 35—40 kr.-ig literenkint. 1884. kabinet 45—60 kr.-ig literenkint. O- és új **sillerborok** 18—24 kr.-ig literenkint. **Fehér borok** 1891. és 1890. asztali 22—30 kr.-ig literenkint. 1886. pcesenyeborok 36—40 kr.-ig literenkint. 1884. rizlingi és muskatell 45—60 kr.-ig literenkint. **Vörös és fehér aszubborok** 80—120 kr.-ig literenkint. **Szilvium** 0.80, 1.00 frt.-ig literenkint. **Cognac** 1.50—2.50 frt.-ig literenkint. **Törköly** vagy **keserűpálinka** 50—60 kr.-ig literenkint. — Mintaküldemények 50 liter horodkint utánvét mellett. Pálínkákat és aszubborkból 3½ literes fonott kosárúvegekben postán is küldetnek. Vendéglősöknek és kereskedőknek, jó czégeknek hitel is adatik. Mindenkit óva intünk az ugynevezett „borkivonat” megvételétől, mert az teljesen használhatatlan.

Nagyvendéglő.

Hajdu-Böszörményben a város főterén fekvő egyedüli

nagy vendéglő

haszonbérbe kiadó. A bérleti feltételek megtudhatók: a fogyasztási és italadók kezelőségénél H.-Böszörményben.

Klősz György

fényképészeti műintézet

Budapest,

IV. ker., hatvani-utca 18-ik szám.

Elvállal mindennemű fényképi felvételeket, többszörítéseket gépek-
ből, iparmű- és tantárgyakról, stb.
Photolithographia, cinkographia, fénynyomat,
autographia, fénymásolat.

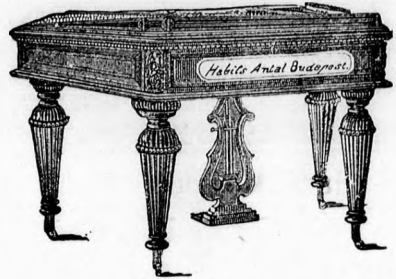
PAPRIKA.

Paprika legfinomabb ...	100 kiló	88.—	frt
Debrezeni kolbász...	" "	72.—	"
Paprika kolbászka ...	" pár	8.—	"
Tarhonya tojasos ...	" kiló	32.—	"
Vöröshagyma ...	" "	5.50	"
Fokhagyma ...	" "	12.—	"
Zöldésg vastag legszebb	" esom.	3.50	"
Uj krumpli ...	" "	3.50	"

BENISCH S. J. Szegeden.

HABITS ANTAL

hangszerész, különleges czimbalomkészítő
Budapest, VII., Erssébet-körut 42.

Ajánlja a n. érd. közönségnek saját gyártmányu hangszereit, különösen pedig nagy gondnal és szakértelemmel készített erős- és tiszta hangu

czimbalmaít,

a legjutányosabb árban.

Javítások és hangolások elfogadtatnak. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek.

Árjegyzékek kívánatra bérmentve küldetnek.

BORHEGYI F.

ezelőtt **Lápossy F. és társa**

palaczkozott bor, pezsgő, likőr, cognac, rum és tea főrakára

BUDAPESTEN,

Gizella-tér 1. szám (Haas-palota)

Ajánlja a legjobb

francia és magyar pezsgőket, cognacot és likőrt **gyári árakon.**

Belföldi borait az első hirneves bortermelőktől a legjutányosabb áron szolgáltatja

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek.

Minden borkezeléshez szükségelt anyagok és pedig **vizahólyag, borzamat** (Wein bouquet), **borderítő por** (Klarungspulver), **ugy porok a bor savanyúságának megszüntetésére**; továbbá tökéletesen ártalmatlan **borfestekek, glycerin, gelatin, kénalapcskak, nemkülönbön parafa dugók** és palaczkokra való **czincspék** (Kapseln) a legjobb minőségben és legdúsabban kaphatók:

WATTERICH ARNOLD

úr kereskedésében

Budapest, Dohány-utca I. sz. alatt.